

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Stara pravda.

Dolžnost nam je, da obveščamo svoje slovenske tovariše o vseh korakih, ki sta jih že napravila ali pa, ki jih nameravata napraviti velika dva naša brata za skupni naš interes; da jih seznanimo z vsemi ukrepi, ki sta jih zasnovala oba naša zaščitnika, da izvojujeta ramo ob rami i z nami našo Staro pravdo. Mi Slovenci, mi »Benjamin«, nudimo bratoma v pomoč vso svojo duševno prožnost, vsa svoja ne baš skromna izkustva in vse svoje organizatorično znanje. Le predobro se osveščamo, da sami zase ne pomenjamo mnogo, pozabljati pa ne smeta tudi oba velika brata, da je moč edinole v slogi; vsak zase ne pomenja mnogo, vsi skupaj pa tvorimo jako silo. Kajti samo zajedniško delo, skupni napor nas bo približal onemu cilju, ki nam ledbi od vsega početka pred še vedno nezameglenimi očmi in ki se glasi: **Tudi mi hočemo na zeleno trato, obsijano od solnca, brez temnih oblakov, kjer bomo lahko zarajali, če nas bo volja.** Saj ne želimo prav nič več in prav nič manj, kot samo človeka dostojnega življenja.

Ne bo odveč, če spomnimo naše bralce na članek »Nova vlada — nova nada«, ki smo ga namenoma citirali v originalu dne 20. avgusta letos, in pa na članek z dne 1. septembra pod istim naslovom, le da smo mu pridedjali interpunkcijo vprašanja. Prvi članek je odražal nove lepe nade, ki so vzele v srcu prvemu bratu »Onkraj«, drugi članek je pa mešal s prstom po črni luži, ki se je ustavil pred njo drugi brat »Preko«.

Oba brata si nekako nalikujeta; kajti oba omahujeta v dve plati: danes polna upanja, jutri bodeta stiskala pesti. (Mimogrede povemo, da Benjamin nima niti upanja niti ne stiska pesti; on se samo sistematično pripravlja in izpopolnjuje svoje za zdaj še bolj redke vrste. Nudimo pa bratoma, kakor smo že omenili, svojo že precej utrjeno roko v pomoč.) Kakor je bil članek »Nova vlada — nova nada« poln optimizma, tako se glasi najnovejši uvodnik zagrebškega N. Glasa na dan 1. septembra že obupano. Seznaniti hočemo tovarštvo z njegovo vsebino brez vsake pripombe. Članek se glasi:

Vprašanja o izplačilu razlike po starem in po novem zakonu ni mogoče skiniti z dnevnega reda. Skiniti ga za to ni mogoče, ker na eni strani gosp. fin. ministra ni volja, da bi izplačal diferenco, na drugi strani se pa državni uslužbenci tej diferenci nikakor nočejo in se tudi ne morejo odreči, ker je to zanje preveč važna točka.

Morda je kdo, ki pričakuje, da bo to vedno zavladačevanje izplačila nameščence utrudilo in da bodo naposled odnehali od te zahteve — iz domoljubnih nagibov, samo da

si bo državna blagajna zopet nekaj prihranila. Ne pomisli pa se, da bi bil tak prihranek nemoralen in v protislovju s pozitivnimi zakonitimi določili.

Zato pa je nastala potreba, da se državni uslužbenci lotijo posla bolj energično. Poučiti je treba državno upravo, da se oni nikakor ne morejo odreči svoji zahtevi po izplačilu zaostanka. Nikakor se ne more po tolikem trpljenju zahtevati od njih še te žrtve, to pa tem manj, ker se za državno blagajno nihče ni žrtvoval, tudi sami ministri ne, ko jim to prav gotovo ne bi bilo preveč težko.

Ob poslednjem uradniškem kongresu v Ljubljani se je mnogo govorilo o izplačilu diferenc, sklenilo se pa ni ničesar odločnejšega. Stvorila se je mlačna resolucija brez samozavesti in brez volje, da je treba z zakonom zajamčeno pravico odločno braniti. Vse to se je odložilo za kongres, ki bi se moral sklicati po treh mesecih v Beogradu in kjer naj bi se sešlo ogromno število vsega nameščenstva, kjer naj bi z gromko besedo spregovorili z vlado, kjer naj bi se sklenil odločen protest itd. itd. In tako se je zgodilo, da je g. fin. minister prezrl ono, vse preobzirno resolucijo, da je ostalo vse pri starem in da zopet ni bil vnešen v dvanaestine kredit za izplačilo razlike. Povrh vsega pa so sedaj odgodili še izredni kongres v Beogradu s popolnoma nedostatno motivacijo. Državni uslužbenci smo hvalabogu danes tam, kjer smo bili pred letom dni.

Naš (hrvatski) Savez se je pečal s to zadevo na svoji poslednji seji dne 28. avgusta. Sklenil je vprašati novega podtajnika v fin. ministrstvu, kako je s tem zastankom, oziroma, kdaj ga nameravajo izplačati. Od tega odgovora zavise vsi nadaljnji ukrepi, ki jih bo eventualno potrebno podčrtati z odločnejšo smerjo.

Potrebno je, da zastavimo za to najaktualnejše vprašanje složno vsi vse svoje sile, ne glede na razliko v mišljenju; pa ne samo složno, ampak tudi možato in odločno, saj zahtevamo samo, da se izvrši zakon. Tega nam ne sme in tudi ne more nihče šteti v zlo, še manj nas pa sme kdo preganjati vsled tega. Samo na nas samih je, da bodo ali smatrali naše zahteve uvaževanja vrednim, ali pa bodo še vedno frčale vse naše bojzljive resolucije ob obžalovalnem smehljaju — v koš.

Cene kurivu.

Razveselila me je zadnjič vest dveh ljubljanskih dnevnikov, da namerava zadruga trgovcev s kurivom znižati ceno kurivu za državne nameščence. Prepričan sem, da so se z menoj vred vzradostile vse uboge uradniške pare, katerim pa moram na žalost po-

vedati, da to ni res in da je zadruga sklenila baš nasprotno, kar pa za nas državne uslužbence gotovo ni razveseljivo.

Iz zanesljivega vira sem doznal sledeče:

Sestanka zadrugarjev se je udeležilo 20 članov-trgovcev z drvni, premogom itd. Odbor zadruga je stavil predlog, naj se vsak član zaveže prodajati kurivo po enotnih minimalnih cenah, katerih se mora držati proti globi v znesku Din 3.000. Vsak član pa lahko prodaja svoje blago dražje in zato ni kazniv. To se pravi: **cene kurivu so maksimirali!** Kaj to znači, naj pojasnim našim bralcem in javnosti samo pri cenah za premog.

Tvrdka, ki oddaja danes premog drž. uslužbencem po ceni 430 Din za 1 tona, plačano v 9-mesečnih obrokih, bi ga morala prodajati glasom sklepa po 460 Din proti takojšnjemu plačilu, ali z 10% pribitkom proti plačilu v 3-mesečnih obrokih. Cena premogu bi torej v tem slučaju znašala 506 Din za tona. Ker so državni uslužbenci še vedno v brezupnem gmotnem položaju, si morajo v pretežni večini preskrbeti kurivo proti plačilu v obrokih. Z uveljavljenjem tega sklepa bi bili zopet ravno oni prav trdo prizadeti, ker bi morali plačati za vsako tona premoga 76 dinarjev več, kakor do sedaj.

Za povišanje cen je glasovalo 19 članov in le en član, oziroma članica proti, to pa iz razlogov, da nima vzroka podražiti kurivo, vsled splošnega znižanja cen na drvarskem trgu. Cene premogu so pa ostale iste kakor so bile do sedaj.

Pozivamo dotično tvrdko, da vztraja pri že določenih nižjih cenah, **obratno oblast pa prosimo v interesu javnosti, da ne pusti uveljaviti tako drznih sklepov, kakor jih je sklenila zadruga trgovcev s kurivom.**

Državni uradnik.

Strokovne in krajevne organizacije, včlanjene pri O. Z., ki do danes še niso poravnale članarine za III. četrtletje 1925, se vljudno naprošajo, da jo preodkazejo čim prej z morebitnimi zaostanki iz prejšnjih četrtletij po že doposlanih jim položnicah.

Ljubljana, 20. septembra 1925.

Glavni odbor O. Z.

Prevedbe pisarniških uradnikov pri politični in finančni upravi.

Upravičeno se trdi, da so bili pisarniški uradniki polit. in fin. uprave po novi pragmatiki izmed celokupnega uradništva najslabše prevedeni. Uvrščeni so bili vsi v III. kategorijo, poleg tega pa so bili posebno starejši, ki imajo 15, 20, 30 ali celo več službenih let in so že deset, petnajst in več let vodje pisarn, pomaknjeni nazaj na nižje položaje, kakor so jih imeli.

Z uredbo o razvrstitvi uradništva so bili pisarniški uradniki večji del vseh drugih uprav z enako ali celo manjšo šolsko in strokovno izobrazbo uvrščeni v II. kategorijo.

Pisarniški uradniki pol. in fin. uprave odobravajo to povsem pravično prevedbo, ki so jo deležni tovariši pri drugih upravah, jasno in odkrito pa morajo poudariti svojo zahtevo, da se mora smatrati delo pisarniškega uradništva vseh strok kot enakovredno.

Delo pisarniških uradnikov v politični in finančni službi ni nič manj vredno kakor delo pisarniških uradnikov v drugih upravah, katere so prevedle svoje pisarniške uradnike v II. kategorijo. Pisarniški uradniki v politični in finančni službi opravljajo poleg pis. dela tudi konceptne, blagajniške in knjigovodske posle; nadomeščajo in zastopajo samostojno v raznih službenih poslih uradnike I. in II. kategorije; vporabljajo se pri zunanji eksekutivni službi kot zastopniki oblasti ter z njihovim delom razbremenjujejo povsem z delom preobložene konceptne uradnike. Za to so tudi popolnoma prepričani, da jim ne bo nihče zameril, ako zahtevajo, da se jim da to, česar so bili njihovi tovariši pri drugih upravah že deležni in kar jim tudi po vseh pravicah gre. Obenem pa prosijo vse merodajne činitelje, posebno pa svoje gg. predstojnike, da se zavzamejo za njihovo pravičnejšo prevedbo. R.

Važne interpretacije določil uradniškega zakona.

Ministrstvo pravde je razposlalo pod št. 32.641 z dne 30. aprila 1925 5. serijo objašnjenj centralne komisije za izvedbo in vporabo novega uradniškega zakona, katerih

kratka vsebina in najvažnejše točke so nastopne:

1.) Na zahtevo tretje osebe ni treba izdajati uverenja o osebnih podatkih državnih uslužbencev, ako dotičnik ne dokaže, da ima interes na tem uverjenju (tar. t. 3. zak. o taksah), in pa, če zadeva, v kateri se zahteva izdaja uverenja, sploh ne more biti predmet administrativnega spora;

2.) Delavcem vojnotehniškega zavoda se mora všteti v časovno napredovanje (osnovno plačo) ves čas, ki so ga prevedli po 21. letu, ako je bilo njih službeno razmerje stalno;

3.) K čl. 237 ur. zak.: **Čas svobodnega poklica se more uračunati le onim, ki so zapustili svojo, v svobodnem poklicu že zasedano existenco z namenom, da olajšajo državno organizacijo** (iz patriotskih pobud, da joj pomagnu pri organizovanju izvesnih grana drž. uprave), na pr. odvetnikom, a ne odvetniškim koncipijentom;

4.) Za prevedbo in razvrstitev je merodajna le vsebina nastavitvenega dekreta;

5.) V državno službo se šteje le služba, prevedena neposredno pred vstopom v drž. službo. Torej se prekinjenje službe v občini ne sme uračunati. (K čl. 137);

6.) Nagrade dnevničarjem za nedelje in praznike naj uredi posamezne stroke v lastnem delokrogu;

8.) Pri sprejemanju dnevničarjev je treba številčno fiksirati nagrado že v pogodbi;

9.) Minister more poveriti podpisovanje dekretov za njegovo stroko tudi drugemu. Imenovanja s kraljevim ukazom pa mora sam podpisati;

11. K čl. 153: **Upokojenke, ki so si že pred 1. septembrom 1923 pridobile pravico do dvojne penzije in jih tudi uživajo po starih predpisih, obdrže še i dalje vdovnino poleg svoje osebne penzije;**

12.) K čl. 38: Neozhenjenec ima pravico do polne stanarine;

a) če živi z osebo, ki jo mora po zakonu vzdrževati, v skupnem gospodinjstvu;

b) če dotična oseba nima dohodkov ali premoženja; in

c) da jo uslužbenec res in edini vzdržuje;

13.) K čl. 243: 5-letni rok se mora tu računati nazaj od dneva donošenja odloka, da se uslužbenec ne prevede;

14.) Kdor se tekom 3 let ne prijavi k strokovnemu izpitu, ne more napredovati, a lahko ostane v državni službi. Pač pa se more to dejstvo vpoštovati pri oceni za stalnost, kar ima lahko za posledico odpust iz službe;

15.) Uslužbenec, ki je dobil pri razvrstitvi nižji položaj, kakor ga je imel do sedaj, se mora postaviti na »zvanje«, ki odgovarja njegovi prevedbi in mora dobiti poseben dekret s pozivom na razvrstitev, s katero je bil pomaknjen v nižjo grupo;

16.) Člen 4: Uredbe o razvrstitvi zamore spremeniti le nova uredba;

17.) K čl. 97: Pod »pridobitnimi združbami in zadrugami« ni razumeti le čisto denarnih zavodov, temveč tudi take, ki ne dele dividend ali tantijem, razen državnih (nabavljalne zadruge);

21.) Kdor prejema od samoupravne korporacije kakršnokoli stanarino, ne more prejemati cele stanarine v smislu čl. 39. uradn. zakona;

22.) Odlok o višji osnovni plači mora izdati organ, ki je pristojen za odločbo o napredovanju;

23.) Računoizpitači imajo pravico do 10 odstotnega poviška prejemkov, če bi tudi ne imeli predpisane predizobrazbe za II. kategorijo;

24.) Čl. 234 ur. zakona nima vpliva na stalnost (čl. 16). Državni nameščeneec, ki je od 1. septembra 1923 imel 3 leta državne službe, se smatra za stalnega, a ne za časnega.

25.) **Predpogoji za prestop iz pripravniške v pomožne grupe so:**

1.) strokovni izpit, čl. 54; 2.) da je bil pripravnik vsaj 3 leta (čl. 56); 3.) da je bil komisijsko spoznan sposobnim za stalnost.

To napredovanje pa ni obvezno, temveč fakultativno, če so prosta mesta.

Napredovanje v 2. stopnjo osnovne plače pa je avtomatično, ako postoje sledeči predpogoji:

a) 3-letna doba, b) stalnost po členu 16. Ni pa predpogoj strokovni izpit;

3-letni rok za napredovanje iz pripravniške v višjo grupo je torej minimalni rok, 3-letni rok za napredovanje v 2. stopnjo osnovne plače pa maksimalen. Glede važnosti strokovnega izpita glej točko 14.;

26.) **Kot posmrtnina se izplačajo tudi draginjske doklade;**

Adamič Ant.:

Črtice.

II.

Sklanjal se je k svojemu staremu zancu in živahno gestikuliral; ko je završil svojo dogodivščino, je kliknil ves razigran:

»Še najlepše je biti baraba! Kaj ni res, ti France?«

Dame so onemele in se spogledale, gospodje so se pa zasmeli. Inženjer Nagode, ki je izustil to smelo krilatiko, je trenil z očmi, si segel v že precej redke kodre; nato je komentiral svoj vzklík:

»Gospoda, da se razumemo! Izraz je pristno mestni. Komaj smo shodili, že smo se zmerjal z barabo, in za vsak prazen nič. Pa smo tudi bili barabice, vse do osme šole; potem so nam pa dopovedovali, da smo že gospodje. Oj, veliki gospodje! Naj bo! Vsi pravi dijaki s predmestja smo bili barabice. Zdravi, živi, ugnani nikdar, nekaki bohemčki: zakrpani, vedno najrajši bosí, smo delili kruh in najslabše cigarete med seboj; silno modri, a umazane govorice smo vendarle negovali dehteče limbarje v srcu, kot deteta

ob krstu. Toda čemu bi vam razlagal, osebno damam, ki vam je vse to španska vas — oprostite. Zdi se tudi meni, da je sedaj vse drugače.

Se še spominjaš? Kaj, to je bilo življenje, se je okrenil inženjer zopet k zemljeknjižnemu uradniku Francetu. »Če si me obral za peresa ali »štolce«, za gumbe ali »tuze« — denarja nismo poznali —, če si me pri igri, kadar smo se kaprolčkali, le nekoliko preveč in po krivici po prstih — uj, to smo se! Kadar se je šlo za čast, poštenje in resnico, bili smo občutljivi od vse sile, nepomirljivi. Toda vsi smo tvorili veliko, nerazdružljivo družino neločljivih prijateljev, ne glede na pokolenje in cilj šolanja. Moj oče je bil železničar, tvoj — mitničar, sosedov — delavec, Škerjanov — mesar, zdravnika Krajca oče je bil zidar, geometra Ivota pa orožniški oficir.« — »Boš dal od kosa kruha?« Če ni hotel prostovoljno, smo mu vzeli s silo, pa gotovo. Mladina je pač sebična, najbolj pri jedachi. Nič za to, pravila smo izvrševali s silo. Danes meni, jutri tebi! Uklanjali smo se jim vsi.

Vihar življenja nas je raztepel na vse vetrove, toda še vedno se poznamo. Še vedno imam obilo znancev iz one presrečne dobe.

Me sreča na cesti v platneni, mavrično postrkani delavni halji pleskar Nace in me poprosi ognja. — Kako je, Nace? — Ej, dobro tebi, ki si velik gospod. — Tudi ti si gospod! — Ne velik! — Na, prižgi. Vzemi si cigareto! — Hvala, pa srečno!

Da bi ga prezrl? Veruj mi, to bi bilo podlo. Ne, v očeh svojega nekdanjega prijatelja se ne bi maral ponižati v oholega vologlavca. So pa gospodje, ki zataje celo svoje nekdanje sošolce, če jim niso najmanj sovrstniki po stanu. Kontingent gospode z dežele!

»Res je to,« mu je pritrdil France, ki ga je prijateljstva gostobesednost zasula, da je odrevenel za mizo. Stoprav poslednja misel ga je oživila, da je zlezal iz treh gub, nakar se je razmajal.

— in veseli me, ker si iskren,« je nadaljeval. »Tvoje besede so me domislile dogodbe, ki sem jo doživel za časa službovanja na deželi. Poslušaj:

Kako so ga že klicali? Že res — za Rokca; skoro bi bil pozabil. Rokec je bil v resnici velik nepridiprav. Peza njegovih grehov je bila velika; vedno je tičal po naših zaporih. Pač izgubljenček, ki je bil vsemu svetu na poti, najbolj pa samemu sebi. Možic, ki je živel za mladih dni boljše življenje, je hlinil

27.) Dvanaestletna vojaška služba bivših avstrijskih certifikatistov ne daje pravic iz 3. odst. čl. 7. za one, ki 1. septembra 1923 niso bili v državni službi;

28.) Odst. IV. čl. 137 ur. z. se nanaša le na bodoče primere;

29.) Tudi neoženjenci imajo pravico do polne stanarine, ako žive v skupnem gospodinjstvu z osebami, ki jih morajo po zakonu vzdrževati. (Glej točko 12!);

30.) Izdajanje odnosno podpisovanje dekretov o višji osnovni plači more minister poveriti tudi podrejenim organom, razen dekretov za uradnike glavnih grup;

31.) Proti odločbi, da uslužbenec ni bil preveden, ni pritožbe. Pritožba je mogoča le proti temu, da je bil uslužbenec odpuščjen, namesto upokojen;

32.) Tudi avtomatično napredovanje sodnikov v glavnih grupah se mora vršiti s kraljevim ukazom;

35.) Za prevedbo v posamezne kategorije ni merodajna življenjska starost uslužbenca, temveč le edino to, v kateri kategoriji je predvidena služba, v kateri je bil ob času prevedbe, in če je drugače izpolnil druge zakonske pogoje.

(Konec prihodnjic)

Akcija Glavnega Saveza.

(Konec.)

9.) da se z obzirom na teške prilike života, dvostruče dodatki na skupoću činovnika u Južnoj Srbiji.«

Od donošenja ove resolucije do danas protekla su tri meseca, a nijedna od tačaka, koje ona sadrži, nije još dobila pravednog zadovoljenja, i pored svega nastojavanja Uprave Gl. Saveza kod merodavnih faktora. Na taj način produžuje prema državnim službenicima se ona taktika merodavnih, koja se uporno primenivala gotovo stalno od stvaranja naše nove države, t. j. taktika stavljanja činovničkih pitanja u posledni red i zanemarivanja njihovih čak i zakonom priznatih prava. Toliki apeli, molbe i reklamacije, koje su drž. službenici upućivali nadležnim i odgovornim faktorima, ostale su bez rezultata, i drž. službenici, sa bolom konstatuju svakim danom sve više, da su oni u našoj državi element, o kome se ni malo vodi računa. Njihov materialni položaj

pred sodnikom čudovito ponižnost. Na cesti je rogovolil, pred sodnikom je pa onemel in se samo klanjal prav do tal in molčal. Kolikokrat so ga pritirali v njegovo domovinsko občino, v trg, tolikokrat se je sodnik togotil nad njim, Rokec se je pa samo klanjal in sprejemal breme kazni kakor božjo blagodat.

Ali je zopet nekoga opeharil ali zmlatil kakšnega paglavca, ki ga je dražil na cesti — se ne spominjam —; odsedeti je moral pač nekaj dni na pogradu. Menda so ga sršeni ali kaj, kajti koj prvi poldne se je nanovo pregrešil: ko se je vračal s skodelico ričeta v svojo celico, ji je obmetaval ključavnico z ričetom. Ker ga je ječar ozmerjal, je tresčil vanj skodelico z ostankom. Kajpak, moral je zopet pred sodnika.

— Ričet vam seveda ne diši, vi objestnež! se je ljutil sodnik. Ga bodeate za kazen še dva dni več; a samo ričet! Idite!

To pot se Rokec ni poklanjal. Namršil je obrvi in se zločinski zadril na sodnika:

— Tudi ti ga nisi rad žrl, ti Tone! Dobro se še spominjam, kako si ga zagnal nekoč neki babnici na glavo, skozi okno, tam v Študentovskih ulicah. Res, že davno smo se ga preobjedli mi vsi skupaj!

je svakim danom sve gori, beda pritiskuje sve veći broj njihov, i, što je naročito kobno, smanjuje sve više broj čestitih, oduševljenih i vrednih službenika.

No ne samo, kao što naglasimo, da se državnim službenicima nije stvorila i ne stvara mogućnost da pristojno žive, no se ne izvršuju ni zakonom priznata prava. Pitanje isplate neprimljene razlike prinadležnosti za vreme od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924 godine se povlači već toliko vremena pod raznim izgovorima, i ako je ono rešeno jednim pozitivnim zakonskim propisom. Ovde nije reč, dakle, o neizpunjavanju obećanja, nego o neizvršenju zakona. I zato nije potrebno naročito naglašavati mučne posledice, koje ovako stanje stvari ostavlja na moral državnih službenika. Pozvani da budu predstavnici zakonitosti u zemlji i najskrupulozniji izvršioци zakona, oni su u položaju, koji ih gotovo svakog časa podseća, da se zakon prema njima prvima ne izvršuje.

Saglasno zaključku kongresa u Ljubljani, imala se je u slučaju neispunjenja zahteva iz pomenute resolucije, sazvati vanredna skupština činovnika iz cele zemlje, na kojoj bi se odlučilo o daljem držanju činovnika i utvrdile odlučne mere, koje bi trebalo preduzeti. No Uprava Gl. Saveza u želji da do kraja ispuni svoju dužnost konstruktivnog činoca, koji o ostrim interesima državne celine vodi prvenstveno računa, pozvala je predhodno na širu konferenciju predstavnika pokrajinskih činovničkih saveza, i na toj konferenciji se je donel sledeći zaključak:

Da bi se već jednom učinilo kraj neznošnom čekanju drž. službenika za poboljšanje njihovog položaja, Gl. Savez, u svojstvu predstavnika svih drž. službenika, moli, da se, bez daljeg odlaganja izvrše sledeći njegovi zahtevi:

-1. Da se počne sa isplatom ostalih razlika prinadležnosti.

2. Da se izvrši prevodjenje krunskih penzija na dinarske za one penzionere, koji još primaju krunske penzije.

3. Da se s obzirom na povećanje kirije po novom zakonu o stanovima, poveća stanarina aktivnih službenika, i to za prvi rang skupoće sedam puta, za drugi rang pet puta i za treći rang tri do četiri puta, kao i da se stanarina, u istoj veličini, uvede i za penzionere. To od 16. maja o. g. dalje.

Inženjer se je bil ob prsa. »Čuj, da ti povem tudi jaz eno takih dogodbic,« je pričel zopet on.

»Si poznal Cotiča Karla? Je že rajnik već kot petnajst let. Blaga duša. Pripovedoval je večkrat takole:

Ko sem bil imenovan avskultantom, še tam v Križankah, naletel sem večkrat na stare znance s Krakovega, ki jih je preganjala dolga roka pravice. Nekoč sem imel čast — seznaniti sem se moral tudi s procedurami ob odgonu v zapore —, da sem stopal za ječarjem, za menoj pa obsojenec. Peljali smo ga na ričet, kot praviš tudi ti.

Seveda sem ga poznal in še prav dobro; toda moje stališče je velevalo, da ga poznati nisem smel. Že je odpiral ječar celico, kar me nekdo potegne vzadi za suknjo. Ozrem se. Pot ga je oblival, reveža. — Daj no, Karl, pa me izpusti. Prosim te, izpusti me! je moleđoval jedva slišno. Nikdar ne pozabim njegovega prosečega pogleda. Skomignil sem z rameni. Vse dopoldne mi je bilo huđo pri srcu.

Da, tako je pripovedoval Cotič, in večkrat.«

Oba prijatelja sta se globoko zamislila.

4. Da se, osim mesta, koja po sadašnjoj uredbi o dodacima na skupoću, dakle u prvi mesni razred skupoće, uvede i sledeći gradovi: Zagreb, Novi Sad, Sarajevo, Split, Dubrovnik, Skoplje, Ljubljana i Maribor.

5. Da se izradi pravilnik i otpočne sa izdavanjem pozajmica u visini tromesečnih prinadležnosti, saobrazno čl. 125 č. z.

6. Da se prilikom penzionisanja drž. službenika, uvek odlukom o penzionisanju, utvrđuje i visina penzije.

7. Da se izradi pravilnik o stanovima drž. službenika, koji stanuju u drž. zgradama.

8. Da se ukine komorski prirez za drž. službenike.

9. Da se pristupi radu na reviziju činov. zakona, koji je započel anketom u prošloj godini, prilikom koje su i činovničke organizacije poslale svoje elaborate, koji se nalaze u Min. Pravde.

10. Da se osigurajo najnujniji krediti za podizanje čin. stanova u mestima, gde se potreba najviše oseća.

11. Najzad da se prilikom premeštaja drž. službenika odstranjuju svi politički obziri i premeštaji svrše izključivo po utvrđenoj državnoj službenoj potrebi.

Molimo Vas, gospodine, da ovim opravdanim zahtevima izvolite pokloniti pažnju i nastati, da se oni zadovolje. Primite, gospodine, uverenje našeg osobitog poštovanja.

Vestnik.

Dementi. Beograjska »Pravda« od 10. t. m. sporoča iz finandnega ministrtva, da je vest o znižanju dragimjskih doklad za 50%, ki so jo prinesli po beograjskih in zagrebških listih tudi naše novine, gola izmišljotina.

Opozarjamo na članek »Važne interpretacije uradniškega zakona«. Priporočamo, da jih skrbno proučite. Ne moremo se ubraniti dojmu, da obtipava najvišja inštanca z lupu in s škarjami vse one točke že itak dovolj mizernega zakona, če ni morda preveč izrastkov, da hitro odreže in prikroji določila v še mizernejšo obliko. Uradniški zakon se slabša od dneva do dneva; danes ga utesnuje finančni zakon, jutri centralna komisija. Vsaj od te inštanace bi pričakovali nekoliko več širokogrudnosti, če že poslanci nimajo srca za nas.

Glede brezobrestnega posojila državnim nameščencem se je izjavilo finančno ministrtvo, da nameščenci in upokojenci te ugodnosti vsee-dotlej ne morejo biti deležni, dokler ne izide tozađevni pravilnik, ki ga je pa pričakovati vsak čas.

Prosimo ponovno za prispevke, kajti celo ena sama oseba ne zmore vsega. Smehljati se mora človek, ko sliši fraze ob javnih sestankih, kakor: **Naše glasilo mora nuditi po vsebinji čim bolj pestro sliko. Vse to je pa odvisno samo od nas, zato prispevajmo s članki itd.!** — Govoriti je lahko, delati težje.

V Nemčiji je od lanskega leta dalje odpuščenih že več kot 20.000 bančnih uradnikov, med njimi so tudi taki, ki so služili že po več kot po 20 in 30 let. Sedaj je nastopilo Udruženje bančnih uradnikov z vsemj silami proti temu postopanju. Rezultati so še nevidni.

V Franciji pa bančni uradniki štrajkajo, sicer le še deloma, ker jim direktorji nočejo poboljšati prejemkov. Štrajk je zavzel prvotno silen obseg. Uprave bank so zašle v velike neprilike. Resnost položaja osvetljuje najbolj dejstvo, da je poklical sam premijer ministrtva g. Painlevé uprave zavodov h konferenci, da jih pregovori k popuščanju. Zgodovina tega štrajka je zanimiva: Vsled poslednje inflacije nastala je vseobča draginja; povprečna mesečna plača nameščencev je pa znašala v večjih zavodih po 600 frankov. Prvi so se oglasili nameščenci instituta Banque Nationale de Credit, ker je izjavil direktorij banke deputaciji, da smatra mesečni povišek 45 frankov zadostnim, zavladało je veliko ogorčenje. Izvolidi so štrajkovni odbor in koncem meseca so pričeli štrajkati vsi uslužbenci tega zavoda. 29. julija

se je napotila druga deputacija k direktoriju instituta Credit Lyonnais; ker je direktorij ni takoj sprejel, pridružili so se tudi ti nameščenci štrajku, a drugi dan so se izjavili tudi nameščenci Comptoirja d'Escompte z njimi solidarnim. Štrajkovni komitet tvorijo predstavniki katoliškega sindikata, reformisti, revolucionarni sindikalisti in ostali neorganizirani nameščenci. 3. avgusta izročili so zastopniki štrajkujočih nastopne zahteve: Sprejme naj se zakon o socialnem zavarovanju za penzijo; preklic nekega izjemnega določila v zakonu o osemurnem delavniku, ki se tiče inkasantov in slug; reorganizacija inspektorata dela; sprejem odpuščenih, zaposlenje vojnih invalidov; komisiji za oceno pritegniti je zastopnike nameščencev; spoštovanje dogovora iz leta 1919 glede razmerja med instituti in med Savezom itd. Zahteve tudi, da se izplačujejo enake nagrade tako moškim kot ženskim uslužbencem in da se povisajo vsi prejemki za 10%. 4. avgusta sklicali so štrajkujoči v dvorano Voltairjeve gimnazije imponanten meeting vseh bančnih nameščencev. Soglasno je bil sprejet sklep, da so te zahteve minimalne in da se nihče ne pojavi v institutih veditelj, da bodo sprejete vse njihove zahteve. Še isti dan so štrajkujoči manifestirali po vseh cestah. Bilo je tudi nekaj spopadov s policijo. Sedaj se je štrajk proširil tudi po ostalih mestih, ker so se vsi bančni nameščenci izjavili solidarnim s pariškimi in marseillskimi sodrugji. 8. avgusta je odločil centralni komitet, da se proširi štrajk na

vso državo, z devizo: Eden za vse, vsi za enega. — Kakor smo že omenili, je štrajk popustil; uradništvo se ne bliža svojem cilju.

Zahteve vseučiliških profesorjev, predložene ministrskemu svetu, se glase: 1. Redni profesorji dobivajo kot pričetniki mesečno 9000 Din, sklepom službovanja pa 12.000 Din; izredni profesorji začetkom 7000 Din, sklepom 9000 Din; docenti 5000 — 7000 Din, ukazni asistenti in ukazni učitelji 4000 do 5000 Din. 2. Honorarni profesorji dobe za predavanje ali vajo od ure po 200 Din. 3. Upraviteljem seminarjev, zavodov, laboratorijev itd. gre mesečna doklada 500 do 1000 Din. 4. Rektorjem pristojna specijalna doklada mesečnih 3000 Din, prorektorjem mesečnih 2000 Din, dekanom po 150 Din, a prodekanom po 1000 Din.

Je vendar najboljši!

— TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnoveše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: « Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Edino najboljši pisalni in šivalni stroji

„STOEWER“

edino pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih računskih in drugih tehničnih strojev.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BANK

Pri J. Trpinu
v Mariboru na

Glavnem trgu št. 17

se najlažje kupi perilo, obleke, dežnike itd. ker je res prav poceni.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Priporoča se modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Najboljši šivalni stroji in kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka Gritzner in Feniks za rodbino, obrt in industrijo.

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Ivan Gajšek

papirna trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2

pisarniške potrebščine, papir, fini pismeni papir, notezi, umetniške razglednice. Fino blago — nizke cene. Edino založništvo „Jugoslovanskega poslovnega koledarja“.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi jesenskega in zimskega blaga. Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Razširjajte „Naš Glas“!

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščini

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene

Priporoča se cenj. občinstvu

špecerijska trgovina

Leskovic & Meden

LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Priporoča se za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Za nakup vsakovrstne kuhinjske posode in vsega v železninarsko stroko spadajočega blaga se priporoča firma

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Ustanovljena 1900

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ustanovljena 1900

Delniška glavica
Din 50,000.000.—
Skupne rezerve ca:
Din 10,000.000.—

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice
Celje
Črnomelj

Kranj
Maribor
Metković

Novi Sad
Ptuj/Sarajevo
Split

Gorica
Trst
Agencija: Logatec

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Tel. štev.: 261, 413,
502, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.